

VEB-ENQUÊTE: BELEGGERS NOOIT TE OUD OM TE LEREN

TEKST: FLORIS HERS

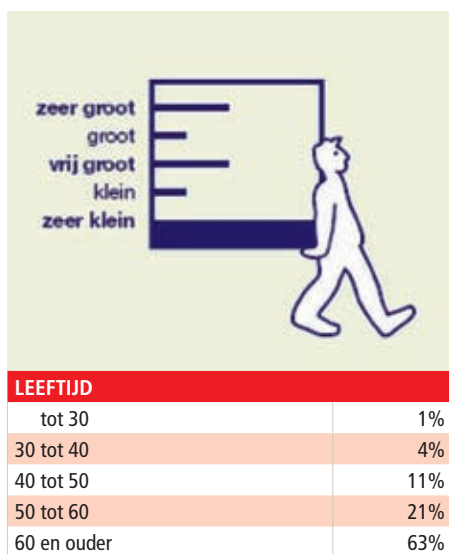
In april kregen de VEB-leden via *Effect* een enquête toegestuurd over verschillende aspecten van hun beleggingsgedrag. De resultaten zijn nu binnen. Een samenvatting.

De respons op de enquête stemt tevreden. Van de 46.000 verstuurd vragenlijsten kwamen er ongeveer 2.600 ingevuld retour: een score van dik 5 procent en dat maakt de steekproef representatief voor in ieder geval het ledenbestand van de VEB. Volgens initiatiefnemer Willem Landman, docent beleggingsadvies en beheer aan de Hogeschool van Amsterdam, is de enquête zelfs representatief voor de Nederlandse beleggers in het algemeen, maar wij beperken de reikwijdte hier tot de VEB-leden. De enquête vond plaats binnen het kader van Landmans promotieonderzoek aan de Nyenrode Business Universiteit onder leiding van professor Jaap Koelewijn.

Doel van de enquête was inzicht te krijgen in niet alleen de opbouw van het ledenbestand van de VEB, maar vooral ook hoe de leden zichzelf zien als belegger, waarom en hoe ze beleggen, hoe hun relatie is met adviseurs en hoe ze aankijken tegen risico-waarschuwingen.

MANNEN OP LEEFTIJD

De leden van de VEB zijn in overgrote meerderheid mannen (92%) en dan vooral mannen op leeftijd: 84 procent is ouder dan vijftig jaar; 63 procent is ouder dan zestig. Qua opleidingsniveau is er sprake van een evenredige verdeling. Weliswaar is de groep met basisonderwijs als hoogste opleiding sterk ondervertegenwoordigd (3%), maar in de overige categorieën is de verdeling redelijk gelijk, waarbij hbo-opgeleiden met 37 pro-

cent de grootste groep vormen. Degenen die niet meer werkzaam zijn (60% van de ondervraagden) en een bruto-inkomen hebben tussen de 32.000 en 64.000 euro (44% van de ondervraagden) houden zich het meest bezig met beleggen.

Er zijn vele motieven om te beleggen, maar gesteld voor de keuze uit vier mogelijkheden gaf 30 procent aan te beleggen om een pensioen aan te vullen of op te bouwen, 3 procent om een hypotheek af te lossen, 44 procent om een extra bron van inkomsten te hebben en koos 26 procent voor vrijetijdsbesteding. Daar sommigen meerdere antwoorden gaven, tellen de percentages op tot meer dan 100 procent.

Gezien de erg scheve leeftijdsopbouw van

het VEB-ledenbestand verbaast het niet dat liefst 78 procent meer dan tien jaar ervaring heeft als belegger. Toch noemt maar 12 procent zich een echt ervaren belegger en 45 procent zich een redelijk ervaren belegger. Wat de kennis van beleggen betreft, zegt 11 procent dat het eigen kennisniveau goed is en 50 procent beoordeelt het eigen kennisniveau als redelijk.

Ondanks dat dus lang niet iedereen redelijk tot goede kennis en ervaring zegt te hebben, stelt 83 procent zijn portefeuille zelfstandig samen. Het is te verwachten dat de in meerderheid wat oudere beleggers daarbij meer hun heil zoeken in aandelen dan in tijdsgebonden producten als opties en futures: 68 procent heeft uitsluitend aandelen in portefeuille. Van de beleggers die niet zelf hun portefeuille samenstellen (16% van de ondervraagden) kiest 34 procent voornamelijk voor beleggingsfondsen.

VEB-leden passen hun portefeuille met enige regelmaat aan, maar laten zich niet door de waan van de dag op sleeptouw nemen. Slechts 3 procent past de portefeuille dagelijks aan; de grootste groep, 66 procent, doet dit maandelijks dan wel jaarlijks. Wel heeft de kredietcrisis het beleggingsgedrag beïnvloed: 36 procent is voorzichtiger geworden en belegt minder actief, 21 procent is voorzichtiger geworden maar belegt nog even actief, terwijl 34 procent nog belegt als voorheen. Hierbij blijkt dat beleggers met meer ervaring zich door de crisis minder laten beïnvloeden in hun gedrag dan minder ervaren beleggers.